

Posudek bakalářské práce
Veronika Amchová:
NEVLÁDNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE
V PROCESU TVORBY ZÁKONA
O OBNOVITELNÝCH ZDROJÍCH ENERGIE
Fakulta humanitních studií University Karlovy, 2007

Úvod

Veronika Amchová prokazuje trvalý zájem o problematiku životního prostředí a současně (v logice bakalářského studia humanitní vzdělanosti) i o její společenskovední souvislosti, což dokázala mj. i svým (velmi dobře provedeným) překladem. Je tedy přirozené, že zvolila téma, které se týká největší resortní zátěže životního prostředí, energetiky, obnovitelných zdrojů a současně angažmá nevládních organizací. Problém je stále ještě aktuální a stále ještě dostatečně neanalyzovaný.

1. Obsahová stránka

Struktura práce je až školsky přísná a přesná. Autorka ve velmi podrobném členění vymezí téma a cíl, výzkumné otázky, strukturu a metodiku práce. V klasickém schématu pak následuje teoretická rešeršní část, v níž se čtenář seznámí nejprve s definičním vymezením základních pojmů práce; dvě tématické poloviny práce, totiž energetika a její obnovitelné a neobnovitelné zdroje a nevládní organizace, jsou rozebrány ve dvou následujících kapitolách, přičemž autorka správně spěje od obecnějšího ke konkrétnímu, aby byla v závěru (i jinde) i výstižně vtipná (nebo vtipně výstižná), když např. u nevládních organizací rozlišuje profesionalitu, odhodlanost a schopnost vyjednávat.

Následuje dvacetistránkový popis empirického výzkumu, který Veronika provedla u dobře volených nejdůležitějších nevládních organizací a jejich představitelů, protože osobnost je samozřejmě v legislativním procesu velmi důležitá.

V závěrečném shrnutí nalezneme diskusi vlastního výzkumu a závěry, dobře opřené jak o teoretické zázemí, tak o vlastní výzkum.

2. Práce s literaturou

Bibliografie je na bakalářskou práci relativně velmi bohatá a přehledně uspořádaná. Zvláště jsou uvedené webové stránky, ale i „Politické a legislativní dokumenty“ a vzhledem k tomu, že jde hlavně o popis legislativního procesu, i odkazy na stránky nejdůležitějších politických a nevládních orgánů. Veronika přesně cituje, výstižně parafrázuje, obojí striktně rozlišuje.

3. Formální stránka

Práce je napsaná velmi kultivovaným, věcným a jasným lineárním slohem. Ani autorka, již písemné (a z konzultací vím, že ani ústní) vyjadřování nečiní potíže, se však pohříchu nevyhnula některým chybám (mluvnickým, překlepům ani stylistickým), např.:

„Právě role a zkušenosti nevládních neziskových organizací v procesu formování této dlouho očekávané a velmi důležité ekologické právní normy podle mého názoru dobře

„Veronika Amchová: Nevládní neziskové organizace v procesu tvorby zákona o obnovitelných zdrojích energie“

odrážejí (nikoli odráží; mluvnický výpadek – bohužel běžné nerozlišování vzorů sloves 4. třídy ve 3. os. pl. přítomnosti) stav environmentálních nevládních organizací v České republice, jejich připravenost podílet se na tvorbě politiky a do značné míry napovídají (nikoli napovídá; stylistický výpadek) i o stupni rozvoje občanské společnosti a fungování demokracie v naší zemi. „ (str. 8)

„...mezi politiky ani veřejností...“ (str. 7)

lobbyisté x lobbying: velký oříšek pro jazykovědce, jehož louskáček nelze žádat od bakaláře – můžeme však požadovat jednotné psaní

„v Riu de Janieru“ podle vzoru „v Lysé nad Labí“ – leč zde je zcela mylná i akademická kodifikace českého pravopisu...

anglosasky inspirované psaní všech velkých písmen v názvech (v Evropské Unii; str. 25, navíc nejednotné, což je ještě větší hřích [malé „u“ v následujícím odstavci téže strany])

Léta vysvětlují, že znak „%“ zastupuje jisté řádné substantivum a že psaní „3%“ je stejnou chybou jako „třicet sedm procent“; ale to nerespektují ani profesori...

„Aahurská“ místo „Aarhuská“, (resp. „Århuská“) – str. 33; nebo agramatický tvar („čistější“ místo „čistší“, str. 42)

chyby v interpunkci: „S názorem, že zákon v předkládané podobě dokáže nastartovat trh s obnovitelnými zdroji se však sdružení Eurosolar a Neela Winkelmannová rozhodně neztotožňovaly.“ (str. 49)

Z drobných chyb stylu nebo výkladu: nejen na straně 47–48 není zcela jasné, o které ministerstvo se jedná, ale i v analýzách by bylo dobře více jednotlivé resorty rozlišovat (jako např. na srov. 67).

Ve srovnání s běžnou úrovní bakalářských a bohužel i magisterských prací je však počet poklesků velmi malý. Je třeba ocenit i dobrou typografickou úpravu práce a postačující doprovodný aparát (česká a anglická anotace, soupis otázek kladených respondentům).

4. Celkové hodnocení

Bez ohledu na to, zda k tomu byla vedena, nebo zda šlo o její vlastní přístup, Veronika dokázala pochopit, formulovat a hlavně na konkrétní materiálu analyzovat poněkud paradoxní spor konstrukce a fungování demokracie a věcné problematiky (bez ohledu na to, zda environmentální, sociální nebo jiné): „...v kontextu dvou velice aktuálních, do jisté míry kontroverzních témat současné společnosti: využívání obnovitelných zdrojů energie, které se jeví jako reálné řešení mnoha klíčových problémů současnosti (změny klimatu, devastace životního prostředí, závislost na fosilních palivech a z nich plynoucí mezinárodní strategická rizika atd.), a problematiky občanské společnosti, jejíž rozvoj a fungování se ukazuje být pro účinnou ochranu životního prostředí zcela zásadní.“ (str. 6)

Metodologie: po poradách Veronika rozumně rezignovala na hypotézy a otevřela si prostor kladením „pouhých“ výzkumných otázek, které však velmi účinně a ve shodě se svým pochopením demokracie rozlišila na konkrétnější a obecnější.

Metodologicky legitimní a přesné, protože vědomé a přiznané, je také zúžení zorného úhlu na „...pouze očima zástupců nevládních organizací.“ (str. 10)

Až dojemným dokladem autorčiny všestranné pečlivosti je její iniciativní přehled užitých metod v jednotlivých kapitolách práce. (str. 13 až 14) S něčím podobným jsem se

„Veronika Amchová: Nevládní neziskové organizace v procesu tvorby zákona o obnovitelných zdrojích energie“

dosud nesetkal, ale Veronika tak skutečně postupovala podle zásady „Udělal všechno, co řekl, a řekl vše, co udělal“ (Aymée. Zelená kobyla. cit. zpaměti) V práci to tak skutečně funguje.

V příslušné pasáži jsou stručně, leč výstižně definovány všechny základní věcně/pojmové okruhy práce. Aniž by se příliš obtěžovala podrobnostmi, dokáže přitom Veronika vyhmátnout to, co je pro její práci podstatné (nedělitelnost jako základní charakteristika veřejného zájmu, což je samozřejmě nesmírně „měkký“ a diskutabilní pojem). Platí to obecně: samozřejmě je každá z minikapitolek samostatně diskutovatelná, je to však dáno tím, že každá z nich by mohla být (a také bývá) samostatným tématem; a pro tyto pasáže diplomní práce přes jakékoli možné výhrady platí, že vystihují hlavní znaky jevu a, což je snad ještě důležitější, při všem zjednodušení *neobsahují chybu*, což nejlépe svědčí o skutečném porozumění.

Technicko-přírodovědné definice opět svědčí o autorčině důkladné přípravě, snad i paradoxně tím, že při chvályhodném čerpání z ústních zdrojů se samozřejmě nelze nedopustit nepřesnosti [(„Geotermální energie zásobuje mnoho českých měst (např. Litoměřice)“]. – teprve bude zásobovat, vše je ve stádiu – pokročilého a schváleného – projektu.

Aby snad posudek nebudil dojem, že jde o jakousi bakalářskou „školičku“, upozorňuji příkladmo na snadno přehlédnutelné poznámky pod čarou na straně 25. Ani mnohem zkušenější „odborníci“, než pouze budoucí bakaláři, nechtou EXTERNE (natož aby někteří z nich dokázali studie interpretovat). „Energetická“ část diplomní práce je prostě zpracována na základě velmi důkladného studia, znalosti problematiky a připustíme-li zjednodušení daná rozsahem a měřítkem, vlastně bez chyby (přičemž je nutno poznamenat, že kultivovaná simplifikace bez chyby je těžší než úmorná detailní citace a zcela netotožná s vulgarizací).

Autorka nepřevzala z literatury ani málo, ani moc: zkopírovala přesně ty tabulky nebo grafy, z nichž se čtenář něco doví a které jsou pro pochopení obecných souvislostí jejího empirického výzkumu podstatné.

Výběr respondentů je skutečně reprezentativní, s jedinou omluvitelnou výjimkou, již představuje Martin Bursík, velmi důležitý aktér projednávání zákona, jenž však v oné době na rozdíl od doby průzkumu ještě nebyl ministrem.

Velmi dobře je analyzované zákulisí legislativního procesu a postoje jednotlivých aktérů z řad nevládních organizací. Veronika dobře rozumí nejen věcné (energetické) problematice, ale samozřejmě především nevládním organizacím, správně rozlišuje jejich typy a funkce (viz celá poslední třetina textu, str. 67 atd.).

Text je natolik ucelený a úplný, že nepotřebuje nadbytečná vysvětlení. Přesto k obhajobě navrhuji, částečně i pro zajímavost a jako téma pro komisi, která nemá možnost všechny předkládané práce studovat, objasnění problematiky spoluspalování a rozdílnost přístupu jednotlivých NNO

V případě práce Veroniky Amchové si mohu být jist hodnocením a nemusím volit zbytečně velký rozptyl. Práce není natolik objevná, aby oprávnila hodnocení „vynikající“; prokazuje však přes mé otravné detailní výhrady po všech stránkách natolik solidní, precizní zvládnutí základů řemesla, že nelze zpochybnit uznání „výborná“. **Doporučuji proto práci k obhajobě a navrhuji udělení 44–45 bodů.**